

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ CHUNG

CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI - NGHỀ NGHIỆP
Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN
TỪ NĂM 1986 ĐẾN NĂM 2016

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

NGUYỄN THỊ CHUNG

**CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI - NGHỀ NGHIỆP
Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN
TỪ NĂM 1986 ĐẾN NĂM 2016**

Ngành: LỊCH SỬ VIỆT NAM
Mã ngành: 8.22.90.13

LUẬN VĂN THẠC SĨ NHÂN VĂN

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGHIÊM THỊ HẢI YẾN

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan công trình nghiên cứu: **“Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên từ năm 1986 đến năm 2016”** dưới sự hướng dẫn của TS. Nghiêm Thị Hải Yến là kết quả nghiên cứu của cá nhân tôi, kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực chưa được công bố.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Chung

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến TS. Nghiêm Thị Hải Yến đã trực tiếp hướng dẫn khoa học và tận tình giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn quý thầy giáo, cô giáo Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên đã trực tiếp giảng dạy và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn các cơ quan, ban, ngành đoàn thể thành phố Thái Nguyên; UBND thành phố Thái Nguyên; Hội Đông y; Hội Chữ thập đỏ; Hội Khuyến học; Hội Doanh nghiệp; Hội Làm vườn; Hội Sinh vật cảnh; Hội Văn học nghệ thuật; Hội Luật gia thành phố... đã cung cấp số liệu thực tế cũng như những thông tin cần thiết để tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành đến các đồng nghiệp, bạn bè cùng toàn thể gia đình, người thân đã động viên tôi trong thời gian nghiên cứu đề tài.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2018

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Chung

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT.....	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề.....	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu và nhiệm vụ của đề tài.....	4
4. Nguồn tài liệu và phương pháp nghiên cứu	4
5. Đóng góp của Luận văn.....	5
6. Cấu trúc của Luận văn.	5
Chương 1: KHÁI QUÁT VỀ THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN VÀ	
CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI - NGHỀ NGHIỆP TRƯỚC NĂM 1986.....	7
1.1. Vài nét về thành phố Thái Nguyên.....	7
1.2. Kinh tế, xã hội thành phố Thái Nguyên trước năm 1986.....	14
1.2.1. Kinh tế	14
1.2.2. Tình hình xã hội.....	18
1.3. Sự ra đời và thực trạng hoạt động của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên	20
Tiểu kết chương 1	25
Chương 2: HOẠT ĐỘNG CỦA CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI -	
NGHỀ NGHIỆP Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN TỪ NĂM 1986	
ĐẾN NĂM 2016	26
2.1. Đường lối đổi mới kinh tế - xã hội của Đảng và kế hoạch hành động của thành phố Thái Nguyên.....	26
2.2. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp hoạt động trong lĩnh vực kinh tế	36
2.2.1. Hội Doanh nghiệp.....	36

2.2.2. Hội Làm vườn.....	41
2.2.3. Hội Sinh vật cảnh	44
2.3. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp trong lĩnh vực lĩnh vực văn hóa - giáo dục.....	46
2.3.1. Hội Văn học - nghệ thuật.....	46
2.3.2. Hội khuyến học.....	49
2.3.3. Hội Luật gia	54
2.4. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp hoạt động trong lĩnh vực y tế	57
2.4.1. Hội Đông y	57
2.4.2. Hội Chữ thập đỏ.....	60
Tiểu kết chương 2	65
Chương 3: MỘT SỐ NHẬN XÉT VỀ CÁC TỔ CHỨC XÃ HỘI - NGHỀ NGHIỆP Ở THÀNH PHỐ THÁI NGUYÊN	67
3.1. Vai trò của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp trong phát triển kinh tế - xã hội ở thành phố Thái Nguyên	68
3.1.1. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên là cầu nối giữa doanh nghiệp, người lao động, nhà chuyên môn với Nhà nước trong việc tham gia xây dựng chính sách và pháp luật nhằm phát triển kinh tế.....	68
3.1.2. Hoạt động của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp trên địa bàn thành phố Thái Nguyên phù hợp với yêu cầu của thị trường, pháp luật của nhà nước nâng cao đời sống, xóa đói giảm nghèo.....	69
3.1.3. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp bước đầu đã có hoạt động liên kết, hợp tác giữa các hội viên để quản lý, điều tiết nhằm khắc phục những bất cập của thị trường, ổn định và nâng cao hiệu quả hoạt động của các hội viên và cả nền kinh tế	71
3.1.4. Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp có vai trò thúc đẩy hợp tác quốc tế góp phần phát triển kinh tế đối ngoại	72

3.2. Vai trò của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp trong phát triển văn hóa - giáo dục ở thành phố Thái Nguyên.	73
3.3. Một số hạn chế và giải pháp nhằm phát triển của các tổ chức xã hội nghề nghiệp trên địa bàn thành phố Thái Nguyên.....	77
3.3.1. Về hạn chế	77
3.3.2. Một số giải pháp để tiếp tục phát huy vai trò của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp trên địa bàn thành phố Thái Nguyên	81
Tiểu kết chương 3	84
KẾT LUẬN.....	85
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CỤM TỪ VIẾT TẮT

Viết là	Đọc là
BCH	Ban chấp hành
CNH,HĐN	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
HĐND	Hội đồng Nhân dân
PTCS	Phổ thông cơ sở
PTTH	Phổ thông trung học
TBCN	Tư bản chủ nghĩa
UBHC	Ủy ban Hành chính
UBND	Ủy ban Nhân dân
UVBCH	Ủy viên ban chấp hành
XHCN	Xã hội chủ nghĩa

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Năm 1986, Đảng Cộng sản Việt Nam thực hiện chủ trương đổi mới hệ thống chính trị, xây dựng nhà nước pháp quyền, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở nước ta đã có bước phát triển mạnh mẽ cả về số lượng và quy mô tổ chức. Đảng và Nhà nước ta khẳng định: Tổ chức xã hội là bộ phận quan trọng cấu thành hệ thống chính trị Việt Nam hiện đại, các tổ chức xã hội được hình thành trên nguyên tắc tự nguyện, tự quản của người lao động; Tổ chức và hoạt động theo điều lệ hoặc theo quy định của nhà nước, nhân danh tổ chức khi tham gia vào quản lý nhà nước, quản lý xã hội nhằm bảo vệ lợi ích chính đáng của các thành viên. Theo nguyên tắc hình thức tổ chức và hoạt động, các tổ chức xã hội được chia thành các tổ chức chính trị - xã hội, các tổ chức tự quản, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp và các tổ chức quần chúng [40;tr.2].

Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp là loại hình tổ chức xã hội được hình thành theo quy định của nhà nước. Hoạt động của các tổ chức xã hội nghề nghiệp đặt dưới sự quản lý của các cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Tuy nhiên, tổ chức xã hội nghề nghiệp cũng là tổ chức hoạt động mang tính chất tự quản, cơ cấu tổ chức nội bộ của từng tổ chức do tổ chức đó quyết định hoạt động không mang tính quyền lực nhà nước, đảm bảo nguyên tắc tự nguyện khi hình thành tổ chức.

Hiện nay, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp xuất hiện nhiều ở các tỉnh thành trong cả nước và đã có những đóng góp tích cực cho sự phát triển kinh tế đất nước. Là một vùng đất giàu truyền thống cách mạng, Thái Nguyên đã có bước phát triển mạnh mẽ, ổn định về kinh tế, chính trị, xã hội, trở thành một trong những tỉnh vững mạnh của khu vực trung du miền núi phía Bắc. Để đạt được những thành tựu đó không thể phủ nhận vai trò của các tổ chức xã hội nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên.

Trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên đã tổ chức và hoạt động ra sao, có vai trò

như thế nào? Đó là những vấn đề cần phải được nghiên cứu, đánh giá một cách khách quan và rút ra những bài học kinh nghiệm để các tổ chức xã hội - nghề nghiệp thành phố tiếp tục phát triển, đi lên, đóng góp nhiều hơn cho công cuộc xây dựng đất nước nói chung và thành phố Thái Nguyên nói riêng.

Với những lí do trên, tôi đã mạnh dạn chọn vấn đề “*Các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên từ năm 1986 đến năm 2016*” làm đề tài Luận văn Thạc sĩ Khoa học Lịch sử.

2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề

Từ khi thành lập cho đến nay, các tổ chức xã hội - nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên có nhiều đóng góp cho sự phát triển của đất nước và của tỉnh Thái Nguyên, vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh xã hội công bằng, dân chủ, văn minh. Trong quá thực hiện luận văn tôi đã tìm hiểu và tiếp cận một số công trình khoa học liên quan trực tiếp đến hoạt động của tổ chức xã hội nghề nghiệp ở thành phố Thái Nguyên:

Đầu tiên là hai công trình với tiêu đề “*Bắc Thái 40 năm đấu tranh và xây dựng*” do Sở văn hóa - thông tin, xuất bản năm 1985; “*Kỷ yếu 40 năm thành phố Thái Nguyên (1962 - 2002)*”, xuất bản năm 2002. Nội dung của hai công trình đã đề cập đến điều kiện tự nhiên - xã hội, tiềm năng phát triển của thành phố Thái Nguyên; Khái quát tình hình kinh tế - xã hội; Khái quát sơ lược về vai trò của các tổ chức xã hội - nghề nghiệp thành phố Thái Nguyên trước và trong thời kỳ đổi mới.

Tác giả Đoàn Trọng Truyền với bài viết “*Những vấn đề kinh tế của Việt Nam bước vào kế hoạch 5 năm (1986-1990)*” trong cuốn “*Những vấn đề kinh tế cơ bản của thời kỳ quá độ*”- Nxb Nông nghiệp, Hà Nội 1987, đề cập đến những thành tựu cơ bản mà đất nước đã đạt được trong những năm 1981-1985 và chủ trương, phương hướng có tính chiến lược trong những năm đầu đổi mới.

Tác giả Nguyễn Đình Thuận trong bài viết “*Tìm hiểu quá trình hình thành, phát triển đường lối đổi mới của Đảng*”, Tạp chí Lịch sử Đảng, xuất